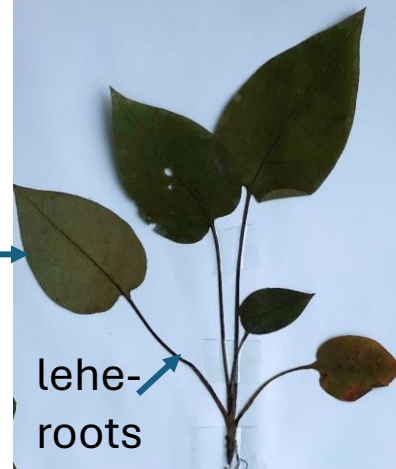

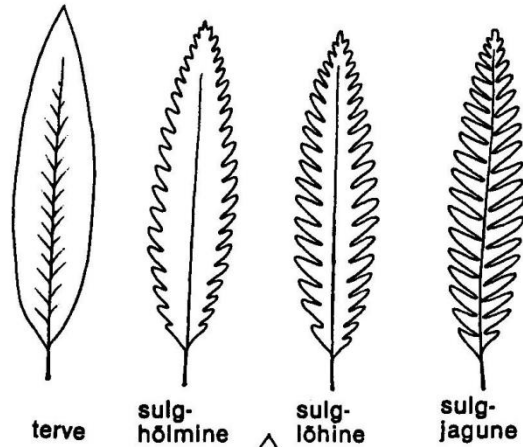
Põhimõisted

- **Lihtleht** – lehelaba + leheroots
- Lehelaba – terve või lõhestunud
- Leheserv – terve või erinevat moodi sakiline

lehelaba

lehe-
roots

terve

sulg-
hõlmine

sulg-
lõhine

sulg-
jagune

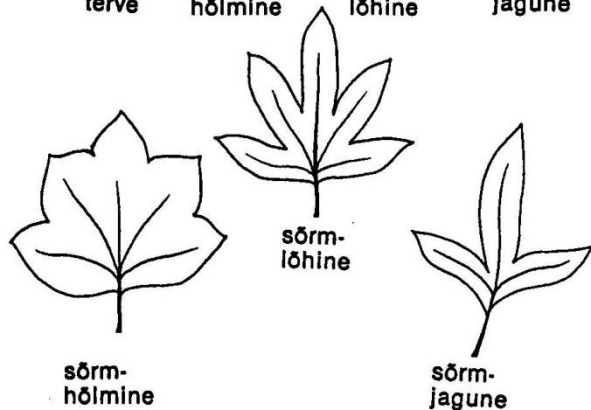
sulgjalt
lõhestu-
nud

Lehe lõhestumine

Hõlmine – sisselõiked
ulatuvad kuni **veerandini**
lehelaba laiuusest

Lõhine – sisselõiked
ulatuvad pisut **sügavamale**
kui veerand lehelaba

Jagune – sisselõiked
ulatuvad **peaaegu**
keskrooni

sõrm-
hõlmine

sõrm-
lõhine

sõrm-
jagune

sõrmjalt
lõhestu-
nud

Liitleht – ühe leherootsu külge kinnitub mitu lehekest

Sõrmjad lehed – lehekesed kinnituvad rootsu otsa nagu sõrmed peopessa

sõrmjas leht

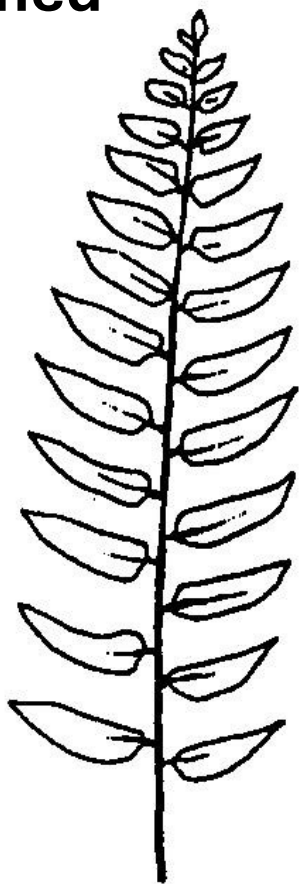
kolmetine leht

Sulgjad lehed – lehekesed kinnituvad rootsul üksteise kõrvale

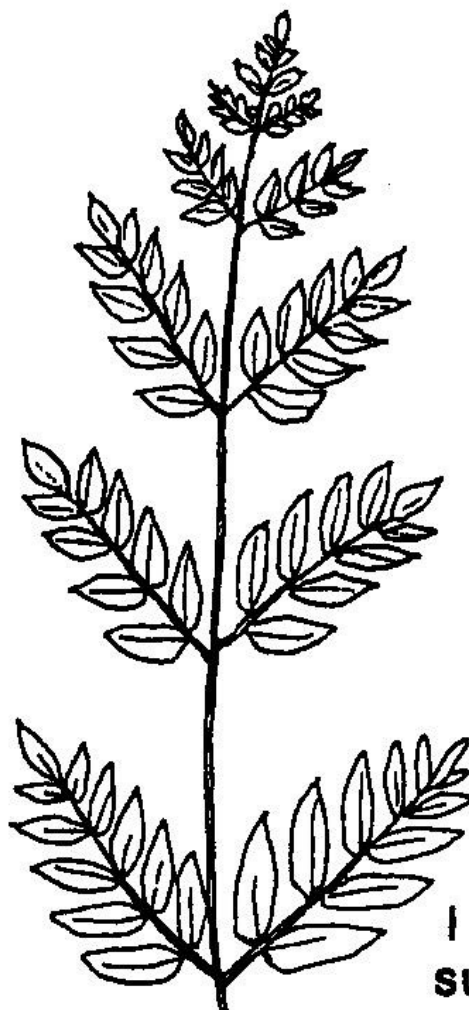

sulgjas leht

Sulgjad lehed

Lihtsulgjas ehk üheli
sulgjas

Kaheli sulgjas

Kolmeli sulgjas

Lihtsulgjad ehk mitmeli sulgjad

Joonis: Ülle Jõgar; allikas:
Kai Rünk „Sõnajalad
looduses, aias, toas“

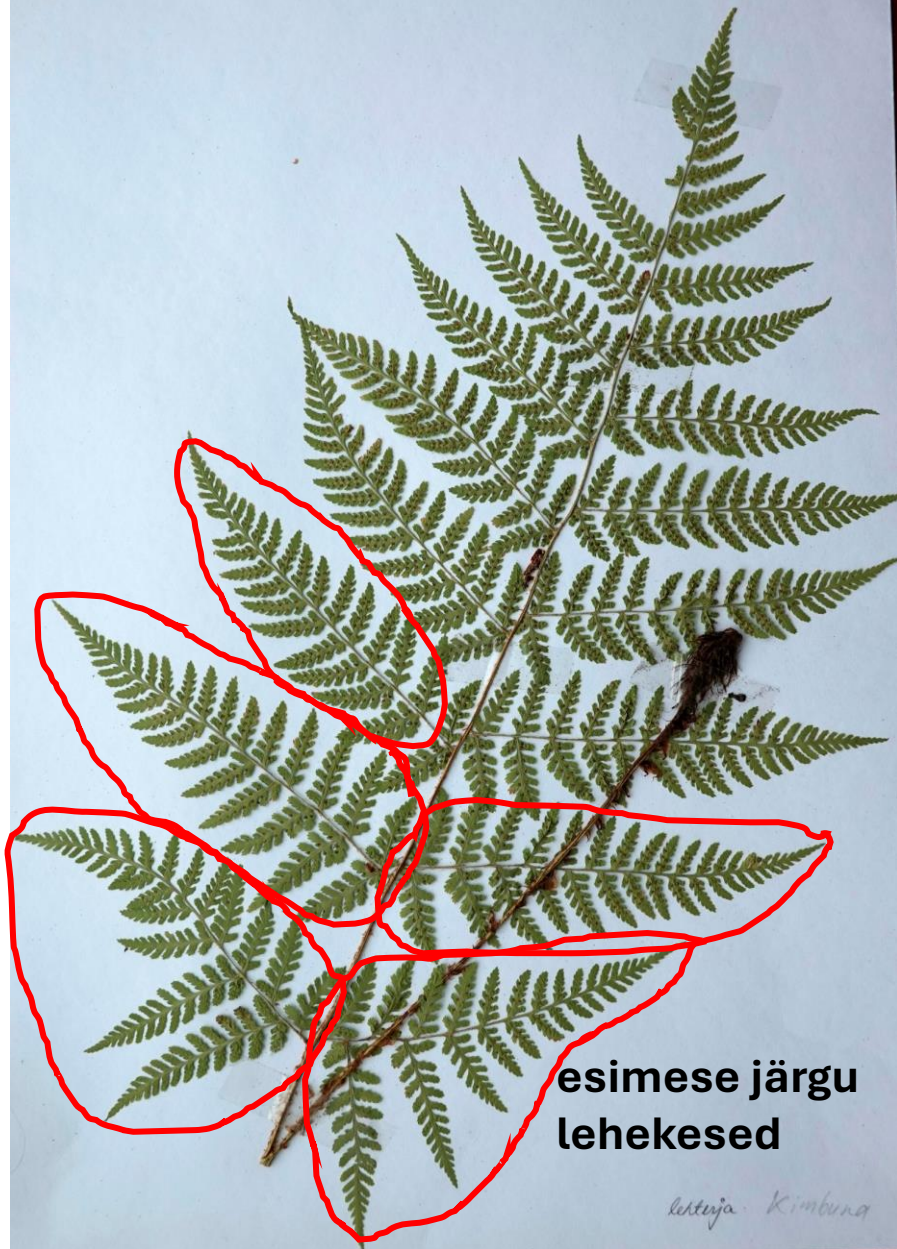
Ühelisulgjad ehk lihtsulgjad lehed

Fotod: Wikimedia Commons,
<http://luirig.altervista.org/pics/display.php?pos=160538>

Kahelisulgjas ehk liitsulgjas leht

Foto: <http://swbiodiversity.org/seinet/imagelib/imgdetails.php?imgid=248813>

Kolmelisulgjas ehk liitsulgjas leht

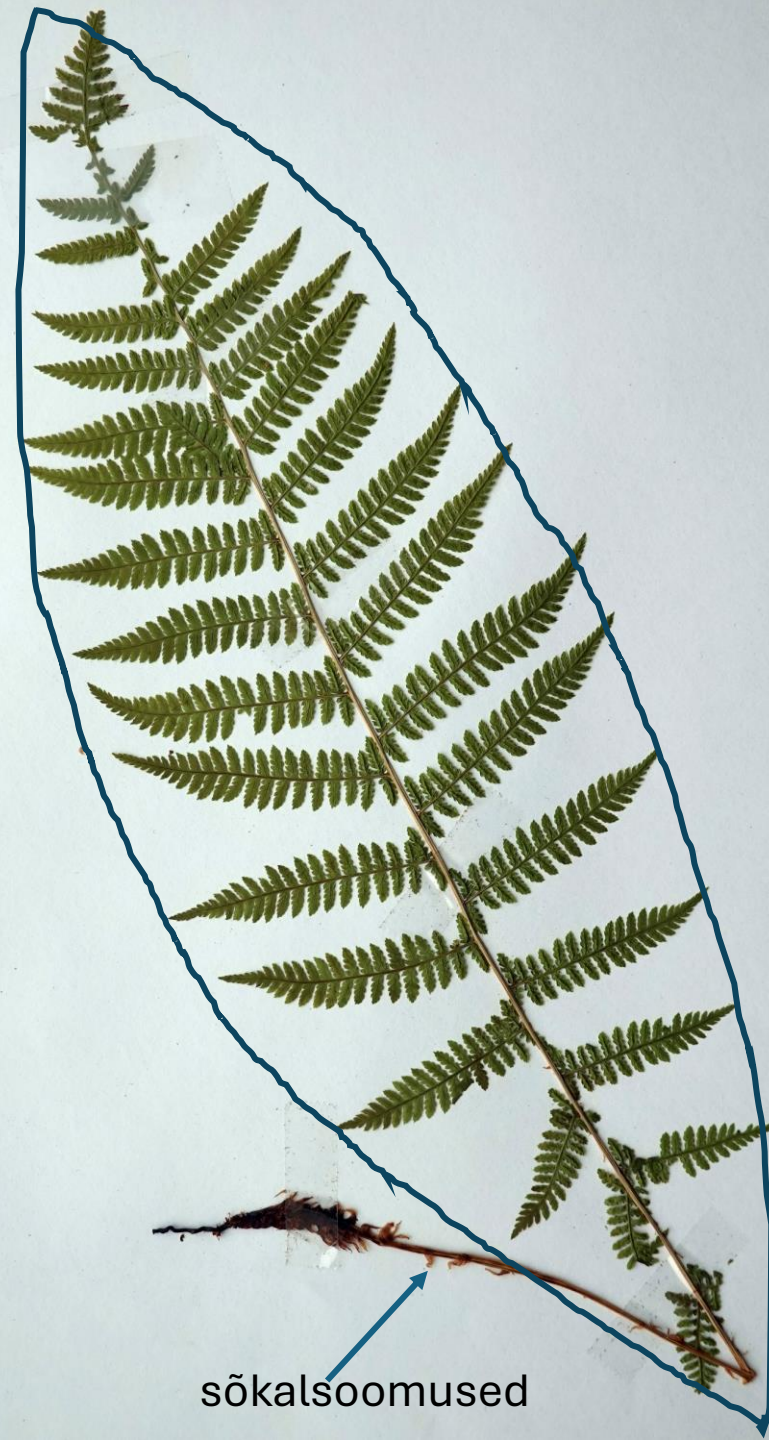
Sõkalsoomused

pruunikad kilejad
soomused
sõnajalgade
leherootsul ja
risoomil

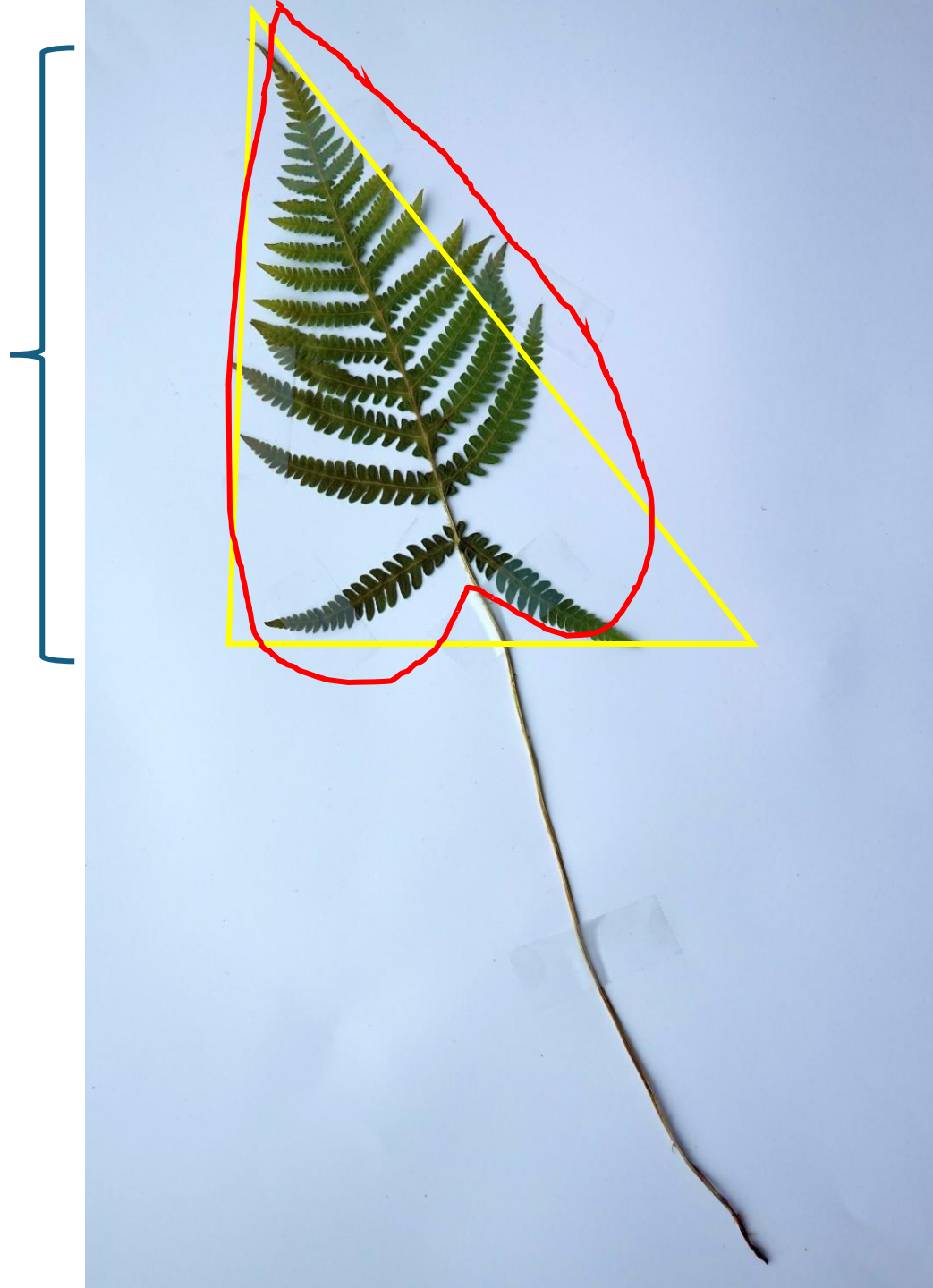
lehelaba
kuju
süstjas =
lehelaba
aheneb
tipu ja
aluse
suunas,
meenutab
süstat või
paati

lehe pikkus
ületab
laiuse
vähemalt 3
korda

sõkalsoomused

lehelaba
südajas-
kolmnurkne

Lehed üksikult →

← Lehed kimbuna

Lehed korrapärase
lehtrina →

Eospesad

Fotod: https://www.mindenpictures.com/search/preview/common-polypody-fern-polypodium-vulgare-on-moss-covered-tree-trunk-one/0_80030142.html; Hardy Fern Foundation

Lehe alumisel küljel

Eospesad

Lehe servas

Eraldi eospesi kandval
lehel

Harilik maokeel *Ophioglossum vulgatum*

Kuu-võtmehein *Botrychium lunaria*, Punane nimestik:
ohulähedane liik

Taime maapealne osa koosneb näiliselt varrest ja lehest, tegelikult aga lehest, mis on liigestunud steriilseks ja fertiilseks osaks.

Virgiinia võtmehein *Botrychium virginianum*
LK I, Punane nimestik: väljasuremisohus liik

Foto: <https://gobotany.nativeplanttrust.org/species/botrychium/virginianum/>

kummeli võtmehein *Botrychium multifidum*,
LK II, Punane nimestik: väljasuremisohus liik

Foto: <https://et.wikipedia.org/wiki/Fail:Botrychiummultifidum.jpg>

lehe-
laba

lehe-
roots

eospesad

Taim 1

Lehed kasvavad lehtrina,
üle 40 cm pikad

Taim 2

← Alumine esimene järgu sulgleheke

Taim 3

**Lehed kasvavad
üksikult**

Kõrgus 10-30 cm

Lehed kasvavad üksikult

Taim 4

Taim 5

**Lehed kasvavad
üksikult**

**Kõrgus 50-100
cm**

h = 1m

üksikult

Lõuna ainsang

Sõkalsoomused
kahvatupruunid

Lehed kasvavad lehterja
kimbuna: määrajas vali
„letrina“

Lehed hoiduvad püstiselt

ogateravad
hambad

Taim 6

Lehed kasvavad üksikult

Taim 7

Lehed kasvavad lehterja kimbuna: määrajas vali „lehtrina“

Taim 8

Lehed allapoole kaarduvad

Sõkalsoomused tumepruuni keskosaga, äärest heledamad

Lehed hõredas kimbus

Taim 9

Taim 10

Lehed kasvavad letrina

Taim 11

Lehed kasvavad selge lehrina,
eospesi kandvad lehed
paiknevad lehtri keskel